ཁྲིམས་སྐྱོང་དོ་གནད། 2025ལོའི་ཟླ་12ཚེས་23 3

ཇུས་འགོད་པ།པད་དབྱངས།
རྩོམ་སྒྲིག་པ། ཟླ་ཚེ་རྒན་པ།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）
ཚའེ་ཆི་ཡིས་ནན་བཤད་གནང་དོན།ཞི་ཅིན་་་་་
ཕིང་གི་དུས་རབས་གསར་པའི་ཀྲུང་གོའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་་
ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཛུབ་ཁྲིད་དུ་མཐའ་་་་
འཁྱོངས་ཀྱིས་ཏང་གི་ཚོགས་ཆེན་ཉི་ཤུ་པ་དང་སྐབས་ཉི་་
ཤུ་པའི་ཀྲུང་ཨུ་ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་རིམ་་་་་་་
བྱུང་གི་དགོངས་དོན་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ལག་ལེན་་་་་་་་་་་་
བསྟར་བ་དང་།ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་རིག་གནས་དགོངས་པ་་
དང་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་ན་སོ་དར་ལ་མ་་་་་་་་་་་
བབས་པའི་མིའི་བསམ་བློ་ཀུན་སྤྱོད་འཛུགས་སྐྱོང་སྐོར་་་་
གྱི་རྣམ་བཤད་གལ་ཆེན་སློབ་སྦྱོང་ལག་བསྟར་གཏིང་་་་་་་
ཟབ་བྱེད་པ།ཏང་གིས་ཕྱོགས་ཡོངས་ལ་འགོ་ཁྲིད་བྱ་རྒྱུ་་
མཐའ་འཁྱོངས་དང་དེར་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་པ།སྤྱོད་་་་་་་་
བརྟེན་མི་སྐྱོང་གི་རྩ་བའི་ལས་འགན་དོན་འཁྱོལ་བྱེད་པ།
སློབ་གྲྭ་དང་།ཁྱིམ་ཚང་།སྤྱི་ཚོགས་བཅས་ཀྱིས་མཉམ་་

དུ་མི་གསར་སྐྱོང་བའི་ལམ་སྲོལ་འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་གཏོང་་
བ།རྒྱ་ཆེའི་ན་སོ་དར་ལ་མ་བབས་པའི་མིར་སྤྱི་ཚོགས་་་་
རིང་ལུགས་ཀྱི་ལྟེ་བའི་རིན་ཐང་ལྟ་བ་ལག་ལེན་བསྟར་་་་་
རྒྱུར་སློབ་གསོ་ཁྲིད་སྟོན་བཅས་བྱས་ཏེ།ཕུགས་བསམ་་་་
དང་དད་སེམས་བརྟན་དུ་གཏོང་བ་དང་།རྒྱལ་གཅེས་་་
བརྩེ་སེམས་ཟབ་ཏུ་གཏོང་བ།ཀུན་སྤྱོད་བློ་སྦྱོང་ལ་་་་་་་་་་
ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་པ།ཤེས་རྒྱ་དང་མཐོང་རྒྱ་ཆེ་རུ་གཏོང་་
བ།འབད་འཐབ་ཀྱི་སྙིང་སྟོབས་སྐྱོང་བ།ཕྱོགས་་་་་་་་་་་་
བསྡུས་བྱང་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱེད་དགོས།
སློབ་གྲྭའི་མི་གསར་སྐྱོང་བའི་བྱེད་པོའི་འགན་འཁྲི་དོན་་་
འཁྱོལ་གྱིས་ཀུན་སྤྱོད་སློབ་གསོ་སྔོན་ལ་སྤེལ་རྒྱུ་མཐའ་་་་་་
འཁྱོངས་བྱས་ནས“སློབ་གསོ་ལྔ”མཉམ་འདྲེས་ལ་་་་་་་་་་་་
མཐོང་ཆེན་བྱེད་དགོས།ཁྱིམ་ཚང་སློབ་གསོར་མཐོང་་་་་
ཆེན་དང་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་ནས་ཁྱིམ་ཚང་སློབ་གསོའི་་་་
རྨང་གཞིའི་ནུས་པ་འདོན་དགོས།སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རིག་་་་་་་

གནས་ཁོར་ཡུག་བཟང་པོ་ཧུར་ཐག་བསྐྲུན་ནས་ཕྲུ་གུ་་་་་་
ཚོར་རིག་གནས་ཐོན་རྫས་ཡག་པོ་གསར་རྩོམ་དང་ཐོན་་་
སྐྱེད་ཧུར་ཐག་བྱས་ཏེ།རིག་གནས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་་་་
ཡག་པོ་ཞུ་དགོས།དྲ་རྒྱའི་མི་གསར་སྐྱོང་བའི་ནུས་པ་ཆེ་
རུ་ཧུར་ཐག་བཏང་ནས་ན་སོ་དར་ལ་མ་བབས་པའི་མིའི་
དྲ་རྒྱའི་བྱང་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་དགོས།ན་སོ་དར་ལ་མ་
བབས་པའི་མིའི་ལུས་སེམས་བདེ་ཐང་ལ་སྐུལ་འདེད་་་་་་་
བཏང་ནས་ན་སོ་དར་ལ་མ་བབས་པའི་མིའི་སེམས་་་་་་་་་་
ཁམས་བདེ་ཐང་གི་ཞབས་ཞུའི་མ་ལག་མགྱོགས་མྱུར་་་་་་་
སྐྲུན་དགོས།ན་སོ་དར་ལ་མ་བབས་པའི་མི་སྲུང་སྐྱོང་་་་་
དང་ཁྲིམས་འགལ་ཉེས་གསོག་འགོག་བཅོས་ལ་ཤུགས་་་་་
སྣོན་བརྒྱབ་ནས་ན་སོ་དར་ལ་མ་བབས་པའི་མིར་ཁྲིམས་་
སྐྱོང་གི་འདུ་ཤེས་འཛུགས་པར་ཁྲིད་སྟོན་བྱེད་དགོས།
ཏང་གིས་ན་སོ་དར་ལ་མ་བབས་པའི་མིའི་བསམ་བློ་ཀུན་
སྤྱོད་འཛུགས་སྐྱོང་ལ་འགོ་ཁྲིད་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་་་

ནས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་བཟང་པོ་བསྐྲུན་ཏེ།ན་སོ་་་་་
དར་ལ་མ་བབས་པའི་མི་བདེ་ཐང་ངང་འཚར་ལོངས་་་་་་
དང་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བར་ཐུན་མོང་་་་
ཐོག་སྐུལ་འདེད་གཏོང་དགོས།
ལི་ཧྲུའུ་ལེ་ཡིས་བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ་གཙོ་་་་་
སྐྱོང་གནང་བ་རེད།
ཀྲུང་དབྱང་དྲ་འཕྲིན་གཞུང་དོན་ཁང་དང་།
སློབ་གསོ་པུའུ།ཀྲུང་དབྱང་རླུང་འཕྲིན་བརྙན་འཕྲིན་་་་་
སྤྱི་ཁྱབ་ལས་ཁུངས།གུང་གཞོན་སྡེ་ཚོགས་ཀྲུང་དབྱང་།
རྒྱལ་ཡོངས་བུད་མེད་མཉམ་འབྲེལ་ལྷན་ཚོགས།པེ་་་་་་་་
ཅིང་གྲོང་ཨུད་དྲིལ་བསྒྲགས་པུའུ།ནང་སོག་རང་སྐྱོང་་་་
ལྗོངས་ཨེར་ཏོ་སི་གྲོང་ཁྱེར་བཅས་ཀྱི་འགན་འཁུར་བློ་་་་་་
མཐུན་དང་།ན་སོ་དར་ལ་མ་བབས་པའི་མིའི་བསམ་བློ་
ཀུན་སྤྱོད་འཛུགས་སྐྱོང་གི་གཞི་རིམ་ལས་དོན་པའི་་་་་་་་་་་
འཐུས་མིས་གཏམ་བཤད་སྤེལ་བ་རེད།

ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་ན་སོ་དར་ལ་མ་བབས་པའི་མིའི་བསམ་བློ་ཀུན་སྤྱོད་
འཛུགས་སྐྱོང་སྐོར་ལ་མཛུབ་སྟོན་གལ་ཆེན་གནང་བ།

ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་བོད་བྱང་ཐང་་
དུ་དཔུང་ཁག་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་སྟེ།
ཁོང་ཚོ་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྩྭ་ཐང་་་་་་་་་
དང་།འབྲོག་ར།ཁྲོམ་གཞུང་།སྲང་ལམ་་
བཅས་སུ་བསྐྱོད་ནས་གཞི་རིམ་གྱི་ལས་ཀའི་་
ཉམས་མྱོང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པོ་དང་གོ་སླ་་་་་་
ཞིང་སྙིང་ཉེ་བའི“ཡུལ་སྐད”ཡག་པོ་བརྒྱབ་་
ནས་འབྲོག་པ་མང་ཚོགས་ཀྱི་རྩོད་གཞི་དང་་
སེམས་ཁྲལ་སེལ་བཞིན་ཡོད།ཁོང་ཚོ་ནི་་་་་་་
ནག་ཆུ་ཁྲིམས་ཁང་གི་དམིཌ་བསལ་གདན་་་
ཞུས་འདུམ་འགྲིག་པ་དང་།གཞི་རིམ་དུ་རྩ་
བ་ཚུགས་མཁན་ཞིགའབྲོག་ཁུལ་གྱི་ཕྱོགས་
གང་སར་སྐྱོད་མཁན་ཞིག་བཅས་རེད་ལ།
ཁྲིམས་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་མི་དམངས་་་་་་་་
མང་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་བྱེད་་་་་་་
པའི་འབྲེལ་ཐག་ཅིག་དེ་བས་ཀྱང་རེད།
ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་རིང་།ནག་ཆུ་་་་་་་་་་་
ཁྲིམས་ཁང་གིས་དུས་རབས་གསར་པའི
“ཧྥེང་ཆའོ་ཉམས་མྱོང”གསར་གཏོད་་་་་་་་་
འཕེལ་རྒྱས་བཏང་སྟེ།སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་འདུམ་
འགྲིག་བློ་གྲོས་དང་དེང་རབས་ཀྱི་ཁྲིམས་་་་
འཛིན་ལག་ལེན་ཟུང་འབྲེལ་གཏིང་ཟབ་་་་་
བྱས་ནས་དམིགས་བསལ་གདན་ཞུས་་་་་་་་་་
འདུམ་འགྲིག་པའི་ལས་དོན་དེ་གྱོད་དོན་་་་
ཐོ་འགོད་དང་།འདྲི་གཅོད།ལག་་་་་་་་་་་་་
བསྟར།བཅའ་ཁྲིམས་ཁྱབ་གདལ།སྐྱེལ་་་
སྤྲོད་སོགས་ལྷུ་ཚིགས་ཁག་ལ་མཉམ་་་་་་་་་་་་་
འདྲེས་ཐུབ་པར་བྱས་ནས་གཞི་རིམ་དུ་རྩ་་་
བ་ཚུགས་པ་དང་ཕ་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་་
རྒྱུས་མངའ་ཡོད་པའི་དམིགས་བསལ་་་་་་་་་་
གདན་ཞུས་འདུམ་འགྲིག་པའི་དཔུང་ཁག་་
ཅིག་བཙུགས་ཡོད།དཔུང་ཁག་དེས
“གནས་ལུགས་མཉམ་འདྲེས་དང་།དྲང་་
གཞག་ནུས་ཆེ”ཚད་གཞིར་བྱས་ཏེ།མི་་་་་་
དམངས་མང་ཚོགས་ཚོས་མ་གནས་དེ་་་་་་་་་
བས་དམའ་བ་དང་དུས་ཡུན་དེ་བས་ཐུང་་་
བའི་ནང་དྲང་གཞག་དྲང་བདེན་ཚོར་་་་་་་་་
ཐུབ་པར་བྱས་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་་་
ཆུང་དུ་ནུས་ལྡན་བཏང་བ་མ་ཟད། མི་་་་
དང་མིའི་དབར་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་ཡག་ཏུ་་་
བཏང་ནས་ཁྲིམས་འཛིན་གྱི་ཕན་ནུས་ཆེ་་་་

རུ་བཏང་ཡོད།དེའི་ནང་སྦྲ་ཆེན་རྫོང་མི་་་
དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གི་དམིགས་བསལ་་་་་་
གདན་ཞུས་འདུམ་འགྲིག་པ་བསོད་ནམས་་
དབང་ལྡན་འདུམ་འགྲིག་གྱོད་གཞི་ཁག་་་་་
305ལ་ཞུགས་ནས་གྱོད་གཞི་279འདུམ་་་
པ་དང་།འདུམ་འགྲིག་ཐུབ་ཚད་91.5%
ཟིན་ཡོད།དཔལ་མགོན་རྫོང་མི་དམངས་་
ཁྲིམས་ཁང་གི་དམིགས་བསལ་གདན་ཞུས་་
འདུམ་འགྲིག་པ་ཀརྨ་བསོད་ནམས་འདུམ་་
འགྲིག་གྱོད་གཞི་ཁག་156ལ་ཞུགས་ནས་་་་
གྱོད་གཞི་151འདུམ་པ་དང་འདུམ་་་་་་་་་་་་
འགྲིག་ཐུབ་ཚད་96.8%ཟིན་ཡོད།
བསོད་ནམས་དབང་ལྡན་གྱིས་ཡུན་་་་
རིང་འདུམ་འགྲིག་གི་འཐབ་ས་དང་པོ་་་་་་་་་་་
བརྟན་པོར་བསྲུས་ནས་ཁྱིམ་ཚང་གི་རྩོད་་་་་་་
གཞི་དང་།ཁྱིམ་མཚེས་དབར་གྱི་འགལ་ཟླ།
དམངས་ཁྲོད་བུ་ལོན་སོགས་ཐོན་མང་བའི་་་

གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱེད་པར་བློ་རྩེ་་་་་་་་་་་
གཅིག་ཏུ་གཞོལ་གྱི་ཡོད།ཁོང་མང་ཚོགས་་་
ལ་རྒྱུས་མངའ་ཆེ་བའི་སྐད་ཆ་དང་བྱ་ཐབས་
ལ་བརྟེན་ནས་གྲལ་བཤེར་གནད་འཁེལ་་་་་་་་
དང་མི་མངོན་པའི་ཉེན་ཁ་སེལ་མཁས་པོ་་་་་་
ཡོད།འབྲོག་པ་དང་ཚོང་པའི་དབར་གྱི་ཉོ་་
ཚོང་རྩོད་གཞི་ཐག་གཅོད་བྱེད་སྐབས།
ཁོང་གིས་ཡུལ་དེ་གའི་ཉོ་ཚོང་གོམས་སྲོལ་་་་་་
དང་མང་ཚོགས་ཀྱི་སེམས་ཁམས་ལ་རྒྱུས་་་་་་་
མངའ་ཆེ་བའི་ལེགས་ཆ་གང་ལེགས་འདོན་་་
པ་དང་གོ་བདེ་རྟོགས་སླའི“ཡུལ་སྐད”ཀྱིས་་
གོ་དཀའ་བའི“ཁྲིམས་ཀྱི་སྐད་ཆའི”ཚབ་་་་་་་
བྱས་ཏེ།ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ཚོང་པ་རྣམས་་་
ལ་དངོས་ཟོག་གི་སྤུས་ཚད་དང་དངུལ་སྤྲོད་་
པའི་འོས་འགན་སྐོར་གྱི་དམངས་དོན་་་་་་་་་་་་
ཁྲིམས་གཞུང་གི་འབྲེལ་ཡོད་གཏན་འབེབས་
གསལ་འགྲེལ་བྱེད་པ་དང་།ཕྱོགས་གཞན་་་

ཞིག་ནས་འབྲོག་པ་རྣམས་ལ་ཁྲོམ་རའི་ཉོ་་་་་་
ཚོང་གི་དྲང་གཞག་རྩ་དོན་གསལ་བཤད་་་་་་་
བྱས་ནས་ཁྲིམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཁྲོད་ཕ་་་་་་་
ཡུལ་གྱི་བརྩེ་བ་འདྲེས་པར་བྱས་པས་ཕྱོགས་་
གཉིས་ཕན་ཚུན་བསམ་ཤེས་ཐུབ་ནས་་་་་་་་་་་་
འགལ་བ་བསལ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད།
དམིགས་བསལ་གདན་ཞུས་འདུམ་་་་་
འགྲིག་པའི་ལས་དོན་དེ་ཞུ་གཏུག་མ་བྱས་་་་་་
གོང་གི་བར་འདུམ་ཙམ་མ་ཟད།ད་དུང་་་་་་
ལག་བསྟར་བྱེད་པའི་མདུན་སར་སྣུར་སྲིང་་་
བྱས་ཏེ་ལག་བསྟར་བྱེད་དཀའ་བའི་གནད་་་
དོན་འབྱུང་རྩ་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་པར་་་་་་་
སྐུལ་འདེད་གཏོང་གི་ཡོད།བཀྲ་ཆེ་གེ་མོས་་
གོ་ཆོད་འདུམ་འགྲིག་ཡི་གེར་གཏན་འཁེལ་་་
བྱས་པའི་འོས་འགན་མ་བསྒྲུབས་པས་མིག་་་
ཆེ་གེ་མོས་དཔལ་མགོན་རྫོང་མི་དམངས་་་་་་་
ཁྲིམས་ཁང་ལ་བཙན་ཤེད་ལག་བསྟར་བྱེད་་་

པའི་རེ་བ་ཞུས།ཞིབ་བཤེར་བྱས་པ་བརྒྱུད།
གྱོད་དོན་འདིའི་དོན་དངོས་ཁ་གསལ་བ་མ་་
ཟད་དེ་གོང་འདུམ་འགྲིག་བྱས་ཟིན་པས།
ཁྲིམས་ཁང་གིས་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་བུ་ལོན་་་་་་་
རྩོད་གཞི་ཐག་གཅོད་བྱེད་པར་མཁས་པའི་་་
ཀརྨ་བསོད་ནམས་ལག་བསྟར་མ་བྱས་གོང་་་
གི་ལྟ་སྐུལ་ལས་དོན་ལ་ཞུགས་རྒྱུར་མངགས་་
པ་རེད།ཀརྨ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་རྩིས་་་་་་་་་་་་
བླངས་རྗེས་བཅའ་ཁྲིམས་ཡིག་ཆར་ཞིབ་་་་་་་་
བསྡུར་ཞིབ་ཕྲ་བྱས་པའི་རྨང་གཞིའི་ཐོག་་་་་་་
ཕྱོགས་གཉིས་པོ་དང་འབྲེལ་གཏུག་ཐེངས་་་་
མང་བྱས་ནས་བཅའ་ཁྲིམས་ལ་དབྱེ་ཞིབ་་་་་་་
དང་གནས་ལུགས་གསལ་བཤད་བྱས།

མཐར་བཀྲ་ཆེ་གེ་མོས་ལག་ཐོགས་ཁ་པར་་་་་་
དངུལ་ཁང་བརྒྱུད་སྐྱིན་ཚབ་དངུལ་སྒོར་་་་་་་་
67400མིག་ཆེ་གེ་མོའི་རྩིས་ཁྲར་བསྒྱུར་བ་་་
དང་མིག་ཆེ་གེ་མོས་ས་གནས་ས་ཐོག་ཏུ་་་་་་་་་
ལག་བསྟར་རེ་ཞུ་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་པས།
གྱོད་གཞི་འདུམ་འགྲིག་བྱུང་ནས་བཅའ་་་་་་་་
ཁྲིམས་ཀྱི་ཕན་འབྲས་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཕན་་
འབྲས་གཅིག་གྱུར་བྱུང་བ་རེད།
རྟ་ཕོའི་རྨིག་སྒྲ་ནས་རླངས་འཁོར་གྱི་་
ལྡིར་སྒྲའི་བར་དང་།སྣུམ་བཞུ་ནས་གློག་་་་་་
འོད་ཁྲ་ཆིལ་ཆིལ་བར།དངོས་ཟོག་བརྗེ་་་་་་་
རེས་ནས་དངོས་ཟོག་གནམ་འོག་ཡོངས་ལ་་་
ཤར་བགྲོད་ཐུབ་པའི་བར་བཅས་བོད་བྱང་་་
ཐང་གི་རྣམ་པ་ཉིན་རེ་བཞིན་མ་འདས་པར་
འགྱུར་ལྡོག་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་ཅིང་།མི་དམངས་
མང་ཚོགས་ཀྱིས་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་འཚོ་་་
བར་བཅངས་པའི་རེ་སྨོན་དང་དྲང་གཞག་་་
དྲང་བདེན་གྱི་རེ་འདུན་ཡང་སྔར་བས་མངོན་
གསལ་དོད་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད།བསོད་་་་་་་་
ནམས་དབང་ལྡན་དང་ཀརྨ་བསོད་ནམས་་་་
དང་འདྲ་བའི་དམིགས་བསལ་གདན་ཞུས་་་་
འདུམ་འགྲིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་སར་བསྐྱོད་
དེ་འགལ་བ་དང་རྩོད་གཞི་ཆེ་ཆུང་ཚང་མའི་
བསམ་འཆར་གང་ལེགས་ཉན་པ་དང་་་་་་་་་་་་
བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོགས་གཞིར་ལན་བརྒྱབ་་་་
ནས་ཁྲིམས་སྐྱོང་གི་འོད་མདངས་བདེ་སྐྱིད་་་
ཀྱི་འཚོ་བར་འཕྲོ་བར་བྱེད་པས་མང་ཚོགས་་
ཀྱི་ཡིད་རྟོན་རུང་བའི“ཁྱིམ་མིར”གྱུར་ཡོད།

འདི་ནི་དམིགས་བསལ་གདན་ཞུས་འདུམ་འགྲིག་པས་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་འགལ་ཟླ་འདུམ་བཞིན་པ།

ནག་ཆུ་ཁྲིམས་ཁང་གི་དམིགས་བསལ་གདན་ཞུས་འདུམ་འགྲིག་པའི་དཔུང་ཁག་གིས།

“ཡུལ་སྐད”ཡག་པོ་བརྒྱབ་ནས་རྩོད་གཞི་སེལ་བ།